Dinsdag 22 Januari 1946 DAGBLAD 63 ste Jaargang No. 4716

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog. Tel. 1858 Postbus 80, Willemstad. Redactie-adres Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Russen klagen Engeland aan

Willen geen inmenging in Hellas en Indie.

Ook Iran wordt erbij gehaald.

DE GROTEN BESCHULDIGEN ELKAAR.

De Sovjet-Unie en de Sovjet-Oekraïne hebben bij de Veiligheidsraad der Verenigde Landen de aanklacht ingediend, dat Groot Brittannië de wereldvrede bedreigt door zich in te laten met de binnenlandse aangelegenheden van Hellas en Java. Dit heeft de vrees doen ontstaan, dat een ernstige splitsing zal ontstaan tussen de vijf grote mogendheden. De aanklacht kwam als een volkomen verrassing voor de Britse, Helleense en Nederlandse afgevaardigden evenals voor de anderen.

Waarnemers zeiden, dat het gezamenlijk optreden van de Sovjet-Unie en de Sovjet-Oekraïne de Organisatie der Verenigde Landen ongetwijfeld voor de grootste proef gesteld heeft tot nu toe. Tevens betekent het, dat voor de eerste maal een lid van de Veiligheidsraad een ander heeft aangeklaagd.

Van Britse zijde werd geen officieel commentaar gegeven, doch een Britse woordvoerder zeide, dat de Russen de aanklacht indienden om evenwicht te maken tegen de protesten van Iran tegen de Russische inmenging in Azerbajan (Londen, (AP) 21.1).

VERKLARING VAN DEN HELLEENSEN PREMIER.

Premier Themistocles Sophoulis heeft verklaard, dat de Britse strijdkrachten zich in Hellas bevinden met de volledige toestemming van de Helleense regering en in ernstige samenwerking daarmede de orde handhaven. Deze verklaring van het hoofd der regering was de eerste officiële Helleense reactie op het Russische verzoek aan de Verenigde Landen om de toestand in overweging te nemen. Sophoulis legde de verklaring af toen de Associated Press hem vroeg zijn standpunt uiteen te zetten (Athene, (AP) 22.1).

NOG EEN BESCHULDIGING.

De Iranese Ambassadeur in Groot Britannië Taqi Zade wordt ervan beschuldigd steekpenningen te hebben aangenomen teneinde te helpen bij de verlenging der Britse olie-concessies in Zuid-Iran. Deze beschuldiging verscheen in een bericht van Tass uit Teheran. Volgens het Sovjetagentschap zou het Perzische nieuwsblad „Shakhbaz" hebben gevraagd of de aanneming van steekpenningen voor de verlenging van de Engelse olie-concessies in het Zuiden van Iran een dienst is aan Iran van een eerlijk vaderlander. „Is het mogelijk dat de aanneming van een salaris van een oliemaatschappij (teneinde de duur van de concessie te helpen verlengen) een dienst aan het land genoemd kan worden?" Het blad leverde commentaar op een redevoering in het Perzische Parlement waarin de Ambassadeur een waar vaderlander genoemd wordt (Moskou, (AP) 22.1).

EN EEN ONTKENNING.

Een woordvoerder van de Iranese Ambassade in Londen zeide, dat er geen grond is voor de beschuldiging van een Iranees nieuwsblad als zou de Ambassadeur in Groot Britannië geld hebben aangenomen om de Engelse olie-concessies in Iran te helpen verlengen. Olie is de basis geweest voor het Russisch-Iranese dispuut sedert October 1944 toen de Iranese regering de Russische verzoeken om olie-concessies van de hand wees (Londen, (AP) 22.1).

EPIDEMIE IN YENAN.

De autoriteiten van de openbare gezondheidsdienst in Yenan hoofdstad der Chinese Communisten) maakten bekend, dat er een epidemie van hersenvlies- en ruggengraatsontsteking (meningitis) is uitgebroken als gevolg waarvan reeds 2 personen overleden. De autoriteiten hebben een dringend verzoek aan Tsjoengking gericht om penicillin-vaccines te sturen. De autoriteiten van de gezondheidsdienst beschreven de toestand als ernstig. Men verbood alle publieke samenkomsten gedurende de volgende tien dagen (Yenan, (AP) 22.1).

WIE ZAL DE GAULLE OPVOLGEN?

De communisten stelden den socialist Felix Gouin, Voorzitter van de wetgevende vergadering, voor als President in opvolging van De Gaulle. Het communistische voorstel was in feite de terugtrekking van hun eigen candidaat Maurice Thorez. De communisten legden uit, dat de M.R.P. geen communistischen President wenste en dat de socialisten bleven bij hun eis van een regering der drie partijen.

Gouin is advocaat. Hij verdedigde Leon Blum op het proces te Riom en organiseerde de Raad van Advies te Algiers (Parijs, (AP) 22.1).

Volgens semi-officiële berichten wil Felix Gouin het Presidentschap niet aanvaarden, zolang men verwacht, dat de socialisten den Minister van Staat Vincent Auriol zullen voorstellen (Parijs, (AP) 22.1).

OVER HET AFTREDEN VAN HAKIMI.

Nasrullah Entezam, de Iranese afgevaardigde naar de Organisatie der Verenigde Landen, deelde aan de Associated Press mede, dat het aftreden van Hakimi „zou kunnen betekenen dat directe onderhandelingen met Rusland worden aangeknoopt" teneinde het geschil bij te leggen. Hij zeide voorts, dat hij spoedig bericht uit Teheran verwacht over de ontwikkelingen. Tenzij de afvaardiging nieuwe instructies ontvangt, zal Iran het beroep op de Veiligheidsraad handhaven (Londen, (AP) 21.1).

COMMISSIE NAAR VENEZIA GIULIA.

Een officiële woordvoerder maakte bekend, dat de Raad der Ministers van Buitenlandse Zaken een speciale commissie, bestaande uit vertegenwoordigers van vier mogendheden, naar Venezia Giulia heeft gezonden om een onderzoek in te stellen in het grensdispuut (Londen, (AP) 21.1).

DE STAKING ZAL VOORTDUREN.

De Voorzitter van de C.I.O. (Congress of Industrial Organization) deelde aan de pers mede, dat de staking in de metaal-industrie zal voortduren tot de industrie Trumans voorstel aanneemt om een loonsverhoging van 18½ dollarcenten per uur te geven (Washington, (AP) 21.1).

CUBA WINT.

Cuba, dat als kampioen van de kleinere landen optrad, heeft de langdurige strijd gewonnen voor een democratischer procedure in het Bestuurscomité met 32 tegen 14 stemmen. Niettegenstaande de oppositie van Rusland en het Verenigde Koninkrijk nam het Rechtskundig Comité een amendement aan, waarin bepaald wordt, dat de 14 leden van het Bestuurscomité „geen politieke questies zullen mogen beslissen". Rusland maakte bekend, dat het de zaak zou voorleggen aan de Algemene Vergadering. Cuba's Guy Perez Cisneros zeide echter, dat men dan een nog grotere meerderheid zal krijgen (Londen, (AP) 21.1).

STRIJD IN DE PELOPPONNESUS.

De Helleense Minister van Publieke Orde Stamath Mercouris deelde mede, dat gevechten tussen de regeringsstrijdkrachten en ongeveer 2200 monarchistische opstandelingen het gebied van de Peloponnesus in het Zuiden van Hellas aan de rand van de anarchie gebracht hebben.

Mercouris zeide, dat de staat van beleg in het gebied is afgekondigd. Een bataljon gemotoriseerde troepen en 200 gendarmes zijn naar Kalamata gezonden nadat bewapende leden van de monarchistische organisatie bekend als X op Zondag 200 burgers in de havenstad gevangen namen. De Helleense torpedojager „Creta" arriveerde Maandagmorgen voor de haven en opende het vuur op de opstandelingen.

PRESIDENT TRUMAN

„Dit is een jaar van beslissingen".

TWEEDE INDONESIËR.

Nederland heeft Maandag een tweede Indonesiër benoemd tot afgevaardigde op de conferentie der Verenigde Landen; het is Dr. Raden Mas Soemitro Djojohadi Koesomo; hij is aangesteld als adviseur en benoemd in het comité van de Assemblée dat zich met financiële en economische aangelegenheden bezig houdt. Het andere Indonesische lid is Dr. Zan, lid van de vierde commissie, die met de voogdijquaesties belast is. (Aneta)

VAN MOOK REIST MORGEN DOOR.

Dr. Hubertus J. van Mook, die met influenza te Caïro de reis naar Indië moest onderbreken is aan de beterhand en zal Woensdag naar Java vertrekken.

HET IS NIET WAAR.

De Nederlandse ambassade in Londen heeft de krantenberichten, als zouden de Verenigde Staten er niets voor voelen Indonesië binnen het Nederlandse Koninkrijk te houden, gelogenstraft. De diplomatieke correspondent van de „Daily Telegraph" had in zijn blad geschreven, dat hij op de Nederlandse ambassade hoorde, dat men door de regering van de Verenigde Staten verwittigd was dat men er niets voor voelde Nederland bij te staan om Indonesië binnen het Koninkrijk te houden. Gezien de vriendschappelijke betrekkingen tussen de beide landen zouden de Verenigde Staten echter ook geen stappen doen om Nederland tegen te werken.

De ambassade logenstraft ten stelligste dat er ook maar enige waarheid in dit verslag schuilt.

CLARK KERRS REIS.

Sir Archibald Clark Kerr, de Britse ambassadeur te Moskou, die naar Batavia zal vertrekken is Maandag van Londen naar Moskou gevlogen. Vandaar zal hij via Karatsji en Singapore naar Batavia gaan waar hij de 30e verwacht wordt. (Aneta)

NIETS VREEMDS.

Op een persconferentie heeft Minister J. H. A. Logemann gehandeld over de motie van de Tweede Kamer. Hij verklaarde dat de Nederlandse Regering achter Dr. van Mook staat en dat zij zich zal houden aan de politiek, zoals die overeengekomen is met Engeland.

De Minister wees er op, dat de motie consternatie heeft verwekt in het buitenland doordat een te grote betekenis er aan werd gehecht. Er is in de grond niets vreemds aan deze motie en de regering heeft er ook geen bezwaar tegen, maar verzet zich wel tegen het aannemen er van omdat zij op een minder geschikt ogenblik is aangenomen en aanleiding geeft tot verkeerde interpretatie.

Dr. van Mook is het volkomen eens met de door de regering gevolgde politiek. Er is geen ogenblik aangedacht de commissie een grote macht te verlenen. In de grond staat het zo dat de commissie het parlement in staat moet stellen zich door eigen waarneming een beeld van de ware toestand te scheppen. Het was zeker niet de bedoeling van Van Poll, die de motie indiende, om het werk van de regering te bemoeilijken. Hij verklaarde zelf: „Men moet geen broedende kip storen". Van Poll wenste trouwens dat de commissie de bevoegdheid zou hebben, die destijds verleend werd aan Professor Kremer die ook naar Java ging om zelf de toestand te bekijken van dichtbij. (Aneta)

BRIEF AAN DE KONINGIN.

Door Dr. Mas Slamet, een Indonesisch financieel expert, die een van de eerste Indonesische leiders was, die na de Geallieerde landingen samenwerking met de Nederlandse autoriteiten voorstond, werd een open brief bekend gemaakt die hij aan Hare Majesteit de Koningin zond en waarin hij Haar smeekte om mannen met breed inzicht en persoonlijke moed naar Java te zenden teneinde snel op te treden in de verwarring, die thans ontstaan is terwijl hij de Indonesische republiek ervan beschuldigde op schaamteloze wijze, die theorieën te verkondigen die alle vrije volken gemeend hadden te zijn vernietigd in de periode tussen 7 Mei en 15 Augustus 1945.

Hij voegde er aan toe dat zelfs de meest loyale Indonesiër niet terug wil naar de vóóroorlogse toestand. Dr. Slamet werd door de extremisten ontvoerd op 2 October en was tot 2 December opgesloten in het paleis van den Gouverneur Generaal te Buitenzorg, toen hij door een verrassende aanval van de Geallieerde troepen bevrijd werd.

Dr. Slamet zeide in zijn brief voorts, dat, hoewel het Nederlandse volk bevrijd is van de greep van Hitler, „mijn volk nog lijdt onder de kreet „Merdeka", de gebalde vuist van misleide jeugd en de zelfzucht van zogenaamde leiders die in de dagen van rampspoed verraders waren. Meer dan twee maanden werd ik gevangen gehouden door de jonge mannen van mijn eigen nationaliteit". Dr. Slamet vervolgde dat hij na zijn bevrijding de Nederlandse autoriteiten bezocht die voor hem bereikbaar waren maar dat hij zelfs daar weinig hulp had ondervonden en dat de toekomst er donker uitzag.

„Het is daarom", zo zeide hij, „dat ik mij tot Uwe Majesteit persoonlijk als hoogste autoriteit wend om U te vragen mijn volk te helpen. Als eenmaal de spanning en vrees waarin de Indonesiërs thans leven, gebroken is, zullen vele Indonesiërs, mannen van ervaring en inzicht, vrijwillig naar voren komen om enthousiast mee te helpen aan de opbouw van het vrijheids ideaal".

„Ik schrijf dit", zo besloot hij, „als Indonesiër en niet als Nederlands onderdaan of ambtenaar van de Nederlands Indische regering". (Aneta).

het nieuws van vandaag

Als een donderslag bij heldere hemel hebben de Russen tijdens de bijeenkomst der Verenigde Landen in Londen Engeland ervan beschuldigd de wereldvrede te bedreigen". Officieel diendden zij bij de Veiligheidsraad de aanklacht in volgens welke Engeland zich inlaat met de binnenlandse aangelegenheden van Hellas en Nederlands Indië. Verrassing allerwegen. Alleen de Russen onverstoord. Hoe troebeler het water, des te beter is het vissen.

Men behoeft zich niet lang het hoofd te breken over de vraag wat de Russen (de Oekraïne deed mee) ertoe gebracht heeft deze stap te nemen. Een onderwijzer maakt hetzelfde vaak mee in zijn klas. Als een jongen van iets beschuldigd wordt tracht hij de blaam van zich af te werpen door een ander te beschuldigen. Zo is het ook in de klas der Verenigde Landen. Iederen keek den Rus met scheve blikken aan om zijn slecht gedrag in Iran. Teneinde zich uit deze onbehagelijke positie vrij te maken wijst hij dus met de vinger op den Brit.

Misschien heeft hij gelijk. Misschien is het gedrag van den Brit ook niet zoals het hoort, al verklaarde de Helleense Premier prompt dat zijn regering in het geheel niet ongerust is en al zal Schermerhorn dat wellicht herhalen. Doch zulk een handeling doet toch al te zeer denken aan dat van een kwajongen in de klas. En daarvoor is de Organisatie der Verenigde Landen een te ernstige zaak.

Indirect werd ook Iran in het geval betrokken. Uit Moskou meldde het nieuwsagentschap Tass, dat volgens een Perzisch blad de Iranese Ambassadeur in Londen steekpenningen had aangenomen om de Britse olieconcessies in Zuid-Iran te helpen verlengen. Natuurlijk ontkende de man, doch men moet weten dat de Russen reeds sedert October 1944 olieconcessies zoeken in Iran en die niet kunnen krijgen. Gezien in dat licht krijgt ook deze beschuldiging zijn betekenis. Zo zitten de „grote mogendheden" dan te knoeien op internationaal gebied, gedreven door hebzucht en eigenbelang. Men kan het zien in deze handelingen en men kan het beluisteren in de boodschap van Truman aan het Congres.

Truman over de staat van de Unie.

President Harry S Truman heeft de Noordamerikaanse buitenlandse politiek uitgestippeld als zijnde erop gericht de vrede te bewaren op basis van „rechtvaardigheid niet minder dan macht". Hij verklaarde echter dat zijn land geen overdreven offers zal brengen wanneer zich moeilijkheden voordoen tussen de Verenigde Landen.

Truman zeide dat dit jaar er een is van beslissingen om de problemen op te lossen welke de wereld kwellen. Voorts zeide hij in zijn boodschap over de staat van de unie — de eerste in vredestijd sedert vijf jaren — dat de gehele macht, wil en wijsheid van de Verenigde Staten moet worden veeend „om bij te dragen tot de invloed in het internationaal optreden". De eerste algemene vergadering der Verenigde Landen is een „wereldje begin" van ons stoutmoedig avontuur ter handhaving van de wereldvrede welke de grootste hoop der mensen is". De President legde er evenwel de nadruk op, dat de vorming van de Organisatie der Verenigde Landen slechts een minimum essentieel begin" is om tot dat doel te geraken.

De economische samenwerking moet even nauwgezet en uitvoerig geschieden als de politieke veiligheidsmaatregelen. „Onze uiteindelijke veiligheid vereist meer dan overleg en compromis. Zij eist dat wij thans beginnen om de Organisatie der Verenigde Landen te ontwikkelen als de vertegenwoordiger van de wereld als één gemeenschap".

Truman zeide, dat de Organisatie der Verenigde Landen moet zorgen een krachtige stem te krijgen welke voortdurend en op verantwoordelijke wijze kan spreken voor wereldsamenwerking en het algemeen welzijn.

Hij drong erop aan dat de commissie ter beheersing van de atomaire energie snel zal optreden en gaf uiting aan zijn grote hoop voor de wederzijdse ontwikkeling van doeltreffende middelen om zulk een beheersing mogelijk te maken. De President achtte het mogelijk, dat de atoombom als oorlogswapen onwettig zou kunnen worden gemaakt. Hij beloofde aan de kleine mogendheden dat zij een stem zouden hebben in internationale regelingen en hij het opstellen van vredesverdragen met Duitsland en Japan. Wederom zette hij op 27 October 1945 in New York stelde als fundament van de Noordamerikaanse buitenlandse politiek. Daarin wees hij elke territoriale uitbreiding van de Verenigde Staten of enig zelfzuchtig voordeel van de hand en steunde hij de eventuele teruggave der souvereine rechten en zelfbestuur voor alle volken.

Hij gaf toe, dat de bestuursraad voor Duitsland geen onverdeeld succes was, doch zeide, dat hij bemoedigende voortgang maakte ondanks ernstige moeilijkheden. Zo spoedig mogelijk, zeide Truman, was hij van plan het bestuur over de door de Noordamerikanen bezette gebieden van militair aan burgerpersoneel over te dragen.

Het toezicht op Duitsland zal evenwel gehandhaafd worden tot men van mening is dat het volk voor zich het recht verkregen heeft op een respectabele plaats in de gemeenschap van volken.

Intussen zal het democratische systeem worden bevorderd zodat de stem van den gewonen man gehoord kan worden in de regeringsraden.

In Japan hebben de Verenigde Staten met goedvinden van hun deelgenoten het hoogste gezag en de grootste verantwoordelijkheid Dat zal zo blijven tot het volk door zijn eigen vrijelijk geuite keuze zijn eigen regeringsvorm gekozen heeft. „De basis van onze politiek in het Verre Oosten is de ontwikkeling van een krachtig, onafhankelijk, verenigd en democratische China". Ook willen de Verenigde Staten het spoedige herstel van de souvereiniteit in Korea zien evenals de vestiging door middel van vrije verkiezingen van een democratische regering".

Truman wees erop, dat de demobilisatie zo snel mogelijk geschiedt als in overeenstemming te brengen is met de militaire noden. „Wij hebben reeds het punt bereikt waar de scheepvaart geen belemmering meer is in de terugvoering van troepen uit het Europese gebied. Binnen enkele maanden zal de zelfde toestand bestaan in het gebied van de Stille Oceaan.

Tegen eind Juni zullen negen van de tien personen die op V. E dag (overwinning in Europa) in de strijdkrachten waren, zijn vrijgelaten. De demobilisatie zal daarna voortduren doch in langzamer tempo".

Truman besprak in het kort de problemen der hongerende en dakloze mensen in andere landen. Hij vroeg het Congres de Herstel-Organisatie te steunen. Ook moeten de Verenigde Staten de leiding nemen om refugié's en ontheemden uit Europa op te nemen onder de bestaande immigratie-quota.

Over Palestina zeide de President niets anders dan dat het probleem thans bestudeerd wordt door de Engels-Noordamerikaanse commissie.

Hij verklaarde, dat de Noordamerikaanse diplomatieke politiek moet worden gekoppeld aan de buitenlandse economische politiek. Deze laatste moet een drievoudig doel hebben: de welvaart van de Verenigde Staten te bevorderen, te helpen aan het herstel en de uitbreiding der wereldmarkten en „daardoor aan de vrede bij te dragen".

„De vrede die wij zoeken is geen vrede voor twintig jaar — het is een permanente vrede".

Bij de bespreking van de voorgestelde lening aan Groot Brittannië zeide Truman dat het verstrekking van het crediet het Verenigde Koninkrijk in staat zou stellen discriminatie in de handel van het soort dat de vrije handel vernietigde gedurende het laatste decennium te voorkomen. Dit alleen reeds rechtvaardigt de lening.

Ten aanzien van binnenlandse problemen hernieuwde Truman de verzoeken aan het Congres betreffende 21 aangelegenheden, waaronder de verhoging der minimumlonen, de verlenging van de prijs- en huurcontrôle tot een jaar na 30 Juni, de militaire dienstplicht, de samensmelting der strijdkrachten, enz. Hij zeide dat de inflatie nog „een onzer grootste zorgen" is en dat hij door de toekomstige regeringsuitgaven geen verdere vermindering van de belasting kan voorstellen. De President vroeg het Congres een programma te bevorderen welke een grotere productie van goedkoper goederen door beter

betaalde arbeiders mogelijk zou maken.

Hij raamde de regeringsuitgaven tijdens het belastingjaar dat op 1 Juli begint op 35 milliard 860 millioen dollar.

Truman noemde de vestiging van een eerlijke loonstructuur de grootste moeilijkheid op het pad van de reconversie en uitbreiding Hieraan voegde hij toe, dat het vermogen van werknemers en werkgevers om samen te werken, evenals de loon- en prijspolitiek die zij ontwikkelen sociale en economische vraagstukken van de eerste orde zijn. Hij zeide, dat werknemers en werkgevers „betere menselijke betrekkingen" moeten vestigen. „Geen regeringspolitiek kan maken dat de mensen elkaar beter begrijpen en beter opschieten met elkaar indien zij zich niet gedragen op een wijze welke de wederzijdse waardering en goede wil bevordert. De regering kan echter een apparaat scheppen dat met de steun van de publieke mening werknemers en werkgevers zal helpen hun geschillen bij te leggen op een vreedzame wijze en de lasten lichter te maken". Truman verklaarde, dat de meeste industrieën en maatschappijen voldoende „speling" hebben om behoorlijke loonsverhogingen te kunnen geven.

„Goede lonen betekenen goede markten. Goede zaken betekenen meer betrekkingen en betere lonen. Zij verhogen de levensstandaard voor de arbeiders en dit is goed voor het land in zijn geheel". Truman zeide, dat indien men de staathuishoudkunde op afdoende wijze aanpakt, het productie peil in de toekomst anderhalf maal zo groot zal zijn als ooit tevoren in vredestijd.

„De handel kan in de toekomst hogere lonen betalen en voor goedkoper prijzen verkopen dan ooit tevoren. Dit is thans niet waar voor alle maatschappijen en het zal ook niet waar zijn voor alle, doch voor de handel in het algemeen is dat waar".

Truman vroeg wederom om een binnenlands program waaronder het voorstel dat stakingen worden opgeschort terwijl een raad voor onderzoek naar feiten de geschillen tussen werknemers en werkgevers onderzoekt. De President gaf zijn grote bezorgdheid te kennen over de huidige stakingen en zeide, dat, ingeval deze lang voortduren, het program ernstig geschaad zal worden.

Truman zeide, dat de bronnen en ondernemingen over het gehele land ontwikkeld moeten worden. Hij maakte bekend, dat hij aan de Secretarissen van Handel en Arbeid verzocht heeft gezamenlijk de methoden na te gaan waardoor nieuwe industrieën zouden kunnen worden ontwikkeld in de landbouwgebieden.

Truman vroeg ook, dat men belangrijke stappen zal nemen om de anti-trustwetten op te leggen — welke tijdens de oorlog op enkele terreinen werden opgeheven — teneinde op elke wijze de concurrentie aan te moedigen.

Tot slot waarschuwde Truman tegen onenigheid. Hij zeide, dat stemmen die door de oorlog gestild werden zich wederom beginnen te verheffen.

„Het zijn de stemmen die vrees achterdocht, onverdraagzaamheid en haat aanwakkeren. Zij trachten onze eensgezindheid en onze onderlinge verstandhouding teniet te doen. Zij trachten het ene ras tegen het andere op te hitsen, het ene geloof tegen het andere, de landbouwers tegen de stedelingen, de arbeiders tegen de werkgevers, het volk tegen zijn eigen regering. Zij trachten slechts ons kwaad te berokkenen. Zij mogen echter niet overheersen" (Washington, (AP) 21.1).

Tussen St. Nicolaas en Kerstmis

Curaçao bracht redding!

December is vanouds een gezellige maand geweest in Nederland: St. Nicolaas, het Kerstfeest, Oudejaarsavond, de perioden van voorbereiding, die daar aan vooraf gaan, ze scheppen een sfeer van intieme huiselijkheid en gezelligheid. Door de oorlogsjaren heen heeft het Nederlandse volk getracht, ondanks terreur, krijgsgeweld en levensgevaar de oude traditie te handhaven.

Nu het vrede is en we zitten met een erfenis van ruïnes op elk gebied, zodat herstel en opbouw alle krachten opvorderen, komt er nog weinig terecht van feesten. Wel gaan we vooruit en zijn reeds weer enkele dingen beschikbaar om een huiselijk feest zekere aantrekkelijkheid te geven, maar het is nog slechts een begin.

Geen wonder dus, dat duizenden gezinnen tegen St. Nicolaas met verlangen uitzagen naar het binnenlopen van de Stuyvesant, die uit West Indië onderweg was met een lading pakketten van familie en vrienden ver overzee.

Vijf December — pakjesavond — kwam en bracht enige teleurstelling, want nog was er geen pak uit Curaçao. Maar toen, o wonder, de morgen van 6 December aanbrak — de eigenlijke St. Nicolaas-dag dus — begonnen de wagens der Posterijen hun rondgang door de Nederlandse steden, zwaar beladen met pakken, die de Stuyvesant aangevoerd had.

Maar de lading was zó groot, dat het veertien dagen geduurd heeft voor alle pakken hun adres van bestemming bereikt hadden!

Het Kerstfeest nadert en duizenden Nederlandse gezinnen zijn thans innig verheugd over de rijke gaven, die weldoend Curaçao hen deed toekomen om, zo ze niet meer voor St. Nicolaas konden dienen, thans het Hoogfeest bij uitnemendheid luister bij te zetten. In menige huiselijke kring zullen oude verrimpelde handen zich vouwen naast kinderhanden voor een hartelijke bede tot het Kerstkind om de verre weldoeners te zegenen, die waarschijnlijk niet ten volle kunnen beseffen hoezeer zij ons hier goed doen met de dikwijls zo eenvoudige huishoudelijke geschenken.

En méér dan enig jaar tevoren zullen op dit Kerstfeest gedachten vol liefde en dankbaarheid uitgaan naar overzee, naar de Nederlandse Gebiedsdelen, die West Indië genoemd worden en waarmede wij ons hier in Europa nu véél nauwer verbonden gevoelen, dan we dat voor de oorlog ooit geweest zijn.

Nijmegen, 18 December 1945.

F. J. de Fraiture.

hoopt men spoedig ook prachtige tegels te kunnen leveren.

KROON TERUG.

Gistermiddag keerde de Heer José M. P. Kroon uit Cuba terug, waar hij Curaçaos afgevaardigde was op de Katholieke Sociale Week.

Zijn mede-afgevaardigde Dr. Joh. Hartog is in Haïti achtergebleven, waar hij tot het einde van deze maand zal verblijven.

VERENIGINGSNIEUWS.

Katholieke Sport Centrale: Zondag a.s. Opening van de voetbalcompetitie 1946. Om 15 uur Adelaars — D.B.O.: 16.15 Ecuador — Jong Suriname.

LOONGESCHIL IN HET HAVENBEDRIJF.

Indien er vóór het einde van de maand geen oplossing komt in het huidige loongeschil in het havenbedrijf bestaat de mogelijkheid dat de bootwerkers in staking zullen gaan.

De bootwerkers, die thans 75 cent per uur verdienen en voor overuren 1.25 gulden, eisten aanvankelijk een loon van 1.25 gulden per uur en het dubbele daarvan voor overuren.

Bij onderhandelingen tussen de vertegenwoordigers van de bootwerkersbond „San Telmo" en de vertegenwoordigers van de K.N.S.M., de Curaçaose Handelmaatschappij, de Curaçaose Havenmaatschappij en de firma C. S. Gorsira JPEz. op 9 Januari jl., bleken eerstgenoemden evenwel bereid een loon van één gulden per uur met 1.75 gulden voor overuren te aanvaarden.

Tevens wensten zij dat hun mensen tegen ziekte verzekerd zouden worden.

De werkgevers traden niet in dit voorstel. Zij waren genegen een verhoging van 8% toe te staan, gelijk — naar zij verklaarden — door het Gouvernement en de C.P.I.M. gegeven was. Verzekering tegen ziekte achtten zij niet mogelijk alvorens de bootwerkers niet zouden toetreden tot een centrale welke zou kunnen toezien dat onbevoegden geen vergoeding zouden kunnen eisen.

Aangezien de partijen niet tot een overeenstemming konden komen verzocht men den Gouvernementsvertegwoordiger Mr. I. Debrot, die de vergaderingen bijwoonde, den Gouverneur te verzoeken een arbitrage-commissie te benoemen, welke een onderzoek zou instellen naar de rechtvaardigheid van de geëiste loonsverhoging en een aanbeveling doen. De vertegenwoordigers der bootwerkers stelden daarbij de datum van 1 Februari als tijds limiet voor het vernemen van de voorstellen van het Gouvernement.

moest aangeven wat het loon betreft en van zelf kwam men er weer toe om te vragen naar een minimum loonregeling.

De memorie van antwoord maakt een juridisch bezwaar tegen het goedkeuren van besluiten door de staten en vraagt om behoedzaamheid in zake de regeling minimumloon.

De Staten vonden, dat antwoord maar vaag en willen klare wijn vóór de openbare behandeling.

Er wordt geen biezondere aandacht gevraagd voor arbeidsgeschillenregelingen.

De commissie waarover de wet spreekt zou in deze een taak kunnen vervullen. Er wordt niet gesproken over het feit, dat de arbeiders werken in los verband terwijl vast verband een regel der bestaanszekerheid verschaft, wat voor de Curaçaose maatschappij ook veel gezonder is. Ook werd het onbreken van ziekte regeling mede in verband met dit los werken niet vermeld.

In het achtste stuk van de gewisselde stukken is het gouvernement weer aan het woord. We kunnen, wordt er in gezegd, een ontwerpverordening, wat betreft de minimumlonen verwachten, want dit onderwerp is in bewerking. Hoe het zal zijn moet men nog afwachten. Door al die stukken is de behandeling wel een klein beetje op een zijspoor geraakt. Inderdaad de bootwerker zal ook zeggen: „Wat levert me die mooie wet op, wat krijg ik er meer door in handen?"

Misschien zou de quaestie loon, waarover het actuele conflict ook al weer gaat, zo in de wet kunnen worden opgenomen, dat de commissie van advies als vertegenwoordiging en van werknemer en van werkgever in loonquaestie verplicht kunnen worden Advies uit te brengen. Mocht zulk een Advies worden verworpen, dan staat een arbitragecommissie toch altijd veel sterker.

Het wil zo blijkt uit de stukken den Gouverneur niet alles in handen geven. Laat men het dan toch in handen leggen van de commissie, want het initiatief tot deze commissie moet gepresen worden, hier immers zien we we de samenwerking tussen werknemer en werkgever wettelijk gestimuleerd en bekrachtigd.

We hopen ook dat het tot standkomen van deze wet de bootwerkers nog beter zal overtuigen van het nut van een vakbond met goede discipline.

B.

Heren Zangers

Met het oog op de a.s. uitvoering van het MANNENKOOR O. O. wordt U dringend verzocht aanwezig te zijn op de repetitie van a. s. Donderdag 24 Januari in het Protestantse Jeugdhuis op Rio - Canario.

Nieuwe zangers hartelijk welkom.

Het Bestuu

DE HEER EN MEVROUW

G. J. BOTTERWEG - BAKKER

geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun eerste dochter:

HANNEKE

W' stad — St. Elizabet

21 Jan 1946 — Hospitaal

CURAÇAO

DE GRACE LINE GAAT WEER VAREN.

De 'Grace Line', de vroeger zo populaire verbinding met New York, zal de wekelijkse dienst tussen New York-Curaçao en Venezuela weder zeer binnenkort openen. De dienst zal voorlopig onderhouden worden met de modernste vrachtschepen, die tevens 12 passagiers kunnen medenemen.

Het eerste schip „Cape Constantine" vertrekt uit New York op 8 Februari en zal op 14 Februari te Curaçao aankomen.

Men verwacht, dat binnen enkele maanden de 'Santa Paula' weder klaar zal zijn voor de vaart. Ook de 'Santa Rosa', die nu nog voor de Noordamerikaanse regering vaart, zal spoedig vrijgegeven worden en dan op Curaçao gaan varen.

Zij, die het vóór-oorlogse Curaçao kenden, zullen dit nieuws van de Grace Line met vreugde ontvangen, want de boten van deze lijn en alles, wat daarmede verbonden is, zijn zeer geliefd op ons Curaçao.

DELFTS BLAUW.

Op uitnodiging van de firma A. & J. C. Henriquez brachten wij haar een bezoek teneinde een keurige collectie Delfts blauw aardewerk in ogenschouw te nemen. Deze firma, welke de N.V. Koninklijke Delftsch-Aardewerkfabriek „De Porceleyne Fles" vertegenwoordigt, is de eerste op Curaçao die na de beëindiging van de oorlog wederom Delfts blauw te koop aanbiedt.

Wat wij konden bewonderen was een verscheidenheid van voorwerpen: wandborden, vazen, asbakjes, schalen, kandelaren en allerhande voorwerpen die als pronkstuk kunnen dienen in een salon.

De wandborden zijn voornamelijk in vier categorieën, te weten: gebloemd, met landschappen, met figuren en met portretten.

Men vindt er reproducties onder van zulke meesters als Rembrandt, Frans Hals, Rubens, Mesdag, Blommers, Gabriël, Mauve en Jan Steen.

Herinneringsborden van de invasie, de bezetting en de bevrijding van Nederland zullen vooral voor Nederlanders een grote aantrekkingskracht bezitten en naar men ons mededeelde werd reeds een grote hoeveelheid verkocht. De prijzen verschillen slechts zeer weinig van de vóóroorlogse, hetgeen de praestatie van de betrokken Nederlandse onderneming, welke sedert 1655 bestaat, des te schitterender maakt.

Wij zijn blijde deze spoedige herleving van de Nederlandse kunstnijverheid te zien. Naar de firma Henriquez ons mededeelde

ER GROEIT EEN NIEUWE WET OP CURAÇAO... EEN STUWADOORSWET.

Keulen en Aken zijn niet op één dag gebouwd, doch langzaam maar zeker krijgt Curaçao zijn stuwadoorswet.

Nederland heeft zijn stuwadoorswet te danken aan het initiatief van Minister Talma en in 1914 stond de wet in het staatsblad. Curaçao zal dit jaar zijn wet krijgen.

De bond voor de bootwerkers „San Telmo" heeft in 1942 een klachtenrapport opgesteld over de situatie van de bootwerkers, dit leek onder die omstandigheden de beste weg om te komen tot een wet, die de situatie zou regelen.

Het was wel bekend, dat er aan gewerkt werd, doch het zou nog 3 Augustus 1945 moeten worden vóór de wet aan de Staten werd aangeboden.

Na enige gewone definities geeft de wet volmachten tot allerlei voorschriften betreffende, veiligheid, ongevallen, schade gezondheid, hygiëne, arbeidsduur enz. enz.

Voornaam is ook, dat er een adviescommissie wordt voorgesteld uit vertegenwoordigers van werkgevers, werknemers en het gouvernement. Dit is de weg tot vast gezamenlijk overleg, dat zeer valt toe te juichen.

Het voorlopig verslag kwam op 19 September en geeft ons de oplossing waar de wet vandaan is gekomen, doch het is niet kwaad, dat men een goede sociale wet van Nederland overschreef!

Sommige statenleden willen het wat moeilijker maken door de besluiten ook via de Staten te laten lopen. Zij dienen te bedenken, dat die besluiten toch via de commissie komen en niet zo maar worden ingevoerd van boven af.

Natuurlijk viel de vraag te verwachten of de wet geen norm

DE LIJST VAN DE P.A.A.

Maandag, 21 Januari 1946.

Vertrokken:

Naar Ciudad Trujillo: Louis Deitcher, William McKay, Aura V. Croes.

Naar La Guayra: Eileen P. Kennely, Henry Th. Troetshel, Juan F. Auirre, Ricarda Fermin, Rafael Zorilla, Pura R. de en Ramiro Helmeyer, George P. Collier Jr. Herbert G. Wahle, Sonia Kisilivich, Ruchla de Rabinovich, Roger W. Jones, Jeannette Steele, John Weaver, Maynard Campbell, Eduard Stockmon, Hendrik Lanting.

Naar Miami: William Hassell, Augustina Tejada, Catharina de Haseth, Arabella Campbell.

Aangekomen:

Van Miami: William G. McKay, John C. Everhart.

Van La Guayra: Estilita Osuna, Rosa Herrera, John Weaver, Clara Fuentes, Zolia Afanador, Trina Eighwast, Theodore Wilder.

Van Ciudad Trujillo: George P. Collier Jr., Wahle Herbert, Ricardo V. Serra.

DE LIJST VAN DE K.L.M.

Curaçao — Aruba.

19 Januari: Ismael E., Esteban en Edwin L. Rodriguez; Kong Lai, Sia Kwi, Sofia de Lannoy, Edgar Silbiger, Andrés en Marcelina Klein; John C. Eberhart.

20 Januari: Theresita Coffie, A. H. van As, P. Maduro, Frida en Roger Lindo; Daizeno A. Gibbs, Z. Towon, Euloterio de Windt, Ralph Th. Comaway, Matias R. Martinez, Ross Campbell Ceddes.

21 Januari: S. G. v.d. Veen Zeppenfeldt, Luis de Lannoy, E. T. M. Ecury, Herman Lichtveld, Pauline H. Casper, J. J. van Wijgen, Messelin Sterentali, José Porro, Isaac Johai, Theodorus Marre, Kapt. J. Boutmy, Lt. J. B. Kennema, Lt. P. Suringbrook, Cornelis Tjong, Piet Kewis, Pejsach Bryczko, George A. Palmer, Dr. Dussenbroek, Orlando Lim-A-Po, Vicente Ras, Maria de Maduro, Hipolito en Reinigia Sebastiana; Maria E. G. Cornelis, Felicia Pascual, Regina Lacle, Armand Brun, Leon Ledee.

22 Januari: H. P. Bleekrode, Higinio Kelly, Johan Martijn, Chen Heng, Eliajer Gomperts, Archibald MacLaghlan, Donald James, R. G. Wolf.

Aruba — Curaçao.

19 Januari: Victor M. Hernandez, Piet Keuris, Paula M. Dowling, Margarita en Baby Jean Lampkin; Frieda Anagnos, Dorothea Baker, Vemsletia Toumsand, G. S. Trott, Victor Lothian, Alerander Santiago, Eddy C. Lard, William Hassell, Tsai Sing, H. W. v.d. Linden.

20 Januari: Reinhold Klingbeil, Dirk Roetman, A. L. V. Onsio Perman, Edita Laurens, Lourdes M. Goeloe, Margarita en Baby Ricard Laurens; D. Stuitje, Mudelin C. Violenus.

21 Januari: G. C. Elizabeth, Jan Kerrebijn, Frank Aerstin, Pejsach Bruyczko, Aura Laurens, Rev. H. Thomas, J. P. Essen, Kapt. J. Boutmy, Lt. J. B. Kennema, Lt. P. Thuringbroek, Charles Brouns, Benita M. Merenciana, Filomena M. Gijsbertha, Silvio Nyman, George A. Palmer, Meta v.d. Naaten, Dr. A. F. Dussenbroek, V. Croes, Aura en H. C. Rombouts, Chong Hong, Eleazer Gomperts.

Curaçao — Barranquilla.

22 Januari: Jose Manuel en Fidelia R. de Perez; Suzane Segundo Pereira.

Curaçao — Bonaire.

19 Januari: Petra van der Dijs, Maximiliano Ramirez, Jose M. Paulina, Henry Perret Gentil, Isabel, Maxila en Petra Martina; Benny Conradus.

21 Januari: Johanna Nicolaas, Urbano Winklaar, Jose Riardo Silier, Luisa en Doinisa Ignacio; Leo en Chares Terzol; Carmelita en Julietta Macayo; Frater v.d. Krabben, Frater V. Gijzel, Laura en Eleia Hart.

Bonaire — C

19 Januari: Arie, Tere Clrita Hagenaar; Johan e Vermeulen; Lt. F. J. Heer C. Luckman, L. D. G Francisco Braafharts.

Cuba — C

21 Januari: Jose M. P.

Kingston — C

19 Januari: Pieter en H da Tuininga; Vita Radin

Curaçao — La G

21 Januari: Esther Mu becca Alfonso V., Merc Alfonso, Olga de Gonzal Abady.

La Guayra — C

19 Januari: Marlene R. ga, Antonie E. Medina, A. Velasquez, Dora D. Be Juana P. Caria, Ana Y Brion, Carmen Petit, Jos sa Martinez, Blanca S. Ibarguen, Walter Alfre herm, Tomas Mendicia, de Caballero.

Curaçao — Ma

19 Januari: Aura D., A Humberto Mazzei.

20 Januari: José H Mendez, Gladys Julia Ju

Maracaibo — C

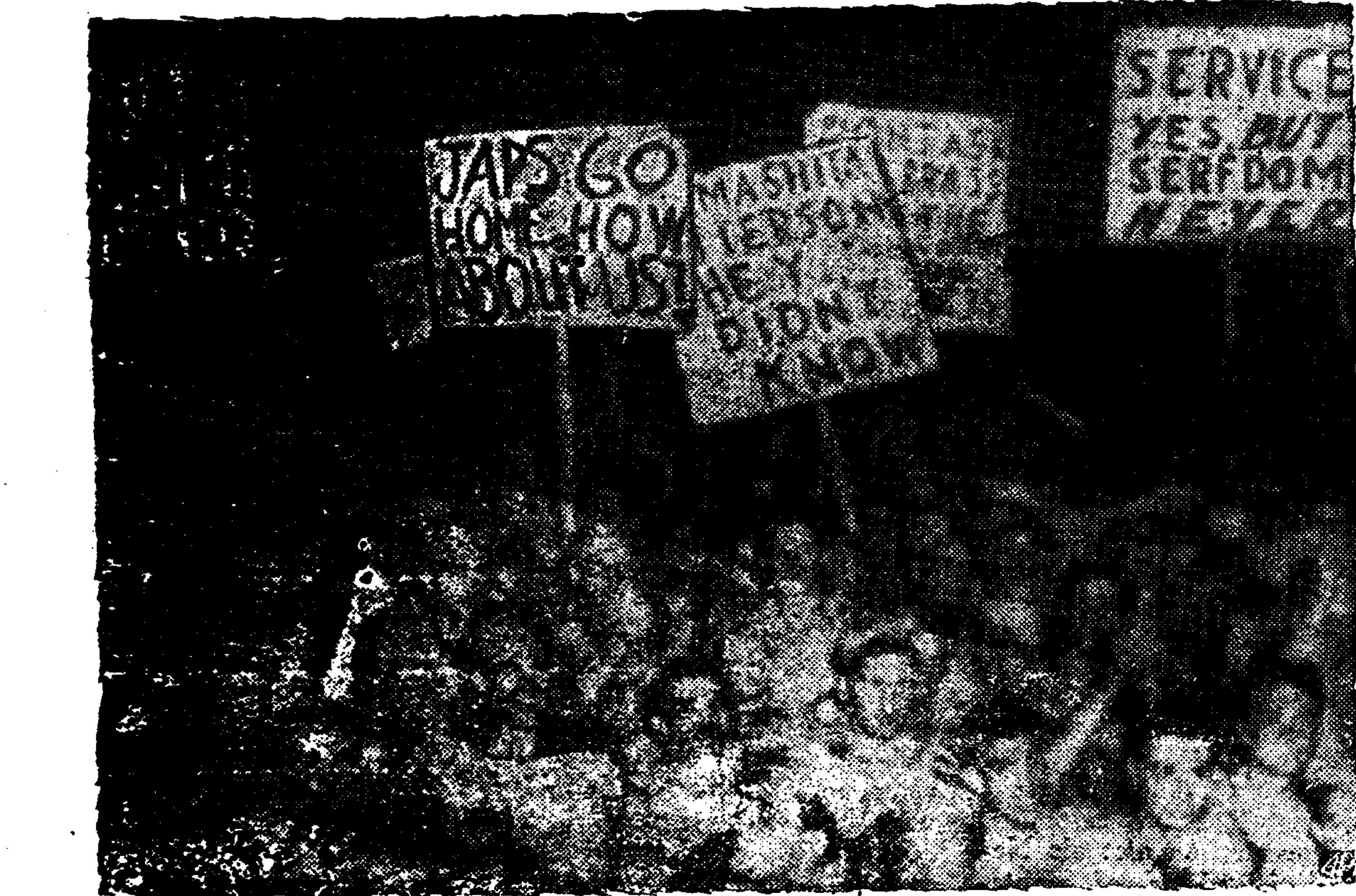
19 Januari: Michel Ch Adriaan H. Eerling, Blanco de L..

20 Januari: Mirtha A. Luis G. Puchi C., Louis Bernard Maxwell, Suz Schaub.

Curaçao —

20 Januari: Michel Bastet.

22 Januari: Juda en Jur Norman Leery Bayrle.

Hier ziet men enkele van de duizenden Noordamerikaanse soldaten die onlangs in Manilla een betoging hielden om te protesteren tegen de trage demobilisatie.

De Katholieke Sociale Week — XII

Terugblik.

De tweede Interamerikaanse Week voor Sociale Studiën, die van 2 tot 9 Januari te Habana gehouden werd, is voorbij. Bij elkaar hebben 87 officiële afgevaardigden en 10 waarnemers uit 29 verschillende landen elkander een week lang ontmoet. Zij waren geen van allen van regeringswege of ambtelijk te Habana, zodat elkeen vrijheid van spreken had en bij zijn besprekingen geen politieke complicaties kon veroorzaken.

Een UP-bericht, dat een rede van Voorzitter Dr. Valentin Arenas in verband bracht met besprekingen die Don Juan en Gil Robles zouden hebben inzake het herstel der Spaanse monarchie, is dan ook even bodemloos als de bewering van het communistische dagblad Hoy te Habana, dat Wall Street het congres zou betaald hebben. In werkelijkheid werd het voor een klein deel bekostigd door de National Catholic Welfare Conference en voor een groot deel door de Katholieke Actie van Cuba, die er een acht tot negen duizend dollar voor beschikbaar stelde. Bij een terugblik op dit congres past zeker allereerst een woord van dank en hulde aan de Katholieke Actie van Cuba, die met Spaanse gastvrijheid haar tientallen gasten ontvangen en onthaald heeft. Namens Curaçao spreken wij deze dank hier dan ook gaarne uit.

Waar deze bestond heeft de paatselijke Katholieke Actie voor afgevaardigden gezorgd. Waar niet, daar deden het de Bischoppen. De eerste les voor de kleinere landen van Latijns Amerika is dan ook zeker om werk te gaan maken van de Katholieke Actie die vorm van lekenapostolaat welke bedoelt de hiërarchie in haar werk te steunen en het Christendom uit te dragen op die plaatsen waar de geestelijkheid zelve niet of moeilijk meer komen kan. Eilanden als Trinidad en Jamaica gevoelden dit, want hun beider afgevaardigingen trokken enkele dagen na het congres naar elkanders eilanden toe om de besprekingen te coördineren: van Jamaica trok men verder naar Caracas om met de vier afgevaardigden, die Venezuela gezonden had, tevens de besprekingen voort te zetten.

De veranderende wereld bleek uit den officiëlen afgevaardigde, van het Internationaal Arbeidsbureau naar Habana zond. Dit bureau, orgaan van de Volkenbond, dat tijdens de oorlog van Genève naar Montréal werd overgeplaatst, zond Pater Albert le Roy S.J., een vriend van Dr. Serrarens, die al vele jaren op sociaal gebied aan de Volkenbond werkte.

Gaat men verder de lijst der vertegenwoordigde landen na, dan is deze: Argentinië 2, Bolivië 2, Canada 9, Colombia 2, Costa Rica 2, Cuba 15, Curaçao 2, Chili 1, Dominicaanse Republiek 5, El Salvador 2, Ecuador 1, Guatemala 3, Haïti 3, Honduras 6, Jamaica 2, Martinique 1, Mexico 6, Nicaragua 1, Panama 1, Paraguay 1, Puerto Rico 4, Trinidad 3, Venezuela 4, Verenigde Staten 10, tezamen 87 personen.

Waarnemers waren aanwezig: van Spanje 5, Frankrijk 1, Nederland 1, Engeland 1, Polen 1, Internationaal Arbeidsbureau 1.

Over de meest naar voren tredende figuren van de Interamerikaanse Week werd reeds in een vorige brief geschreven.

Interessant is evenwel nog te melden, dat in de Portorikijnse afvaardiging een lid van de daar door de Nederlandse Paters gestichte Derde Orde van den Heiligen Dominicus, de Heer J. Paniagua Serracante, aanwezig was.

Thans ligt het werk voor ons en de droge opsomming die bedoelt enige indruk te geven van wie er waren, werd levendig in de Verklaring van Habana, die in de vorige correspondentie werd afgedrukt en niet heeft nagelaten perscommentaren uit te lokken in de verschillende landen van Amerika. Hierover later. In de Cubaanse pers zelve schreef het grote dagblad „El Mundo" — dat nimmer enige kleur bekent en bij louter feiten blijft — dat „er een belangrijke stap voorwaarts" was gedaan. Een van de knapste journalisten van Cuba, Gaston Baquero, zelf afgevaardigde voor Cuba op de Interamerikaanse Week, begon een reeks artikelen in „Diario de la Marina". Hetzelfde deed Diego González Martin in „Hoy". Dit laatste dagblad had na enkele opmerkingen vóór en bij de onmiddellijke aanvang van het congres gezwegen. De dag na de sluiting begon het feuilleton en de schrijver was eerlijk genoeg om te bekennen, dat hij zich niet bekend had gemaakt. De toegang tot de vergaderingen was steeds vrij in die zin, dat men een introductie moest hebben. Deze werd erg gemakkelijk verkregen. Practisch kreeg ieder die erom vroeg er een. Zonder te zeggen, dat hij bepaalde besprekingen als interview bedoelde en gedane uitlatingen later zou publiceren heeft deze „journalist" allerlei besprekingen bijgewoond, waarover hij thans schrijft. Vele hiervan waren zuiver informele en vaak persoonlijke besprekingen, die hij — zoals hij ronduit zegt — afluisterde in de bar!

De inhoud dezer artikelen komt hierop neer, dat het Noordamerikaans kapitalisme tezamen met de Spaanse Falange (zelfs die wordt erbij gehaald) hier samensmeedden om die nobele onderneming welke de communistische CTAL (Confederación de Trabajadores de la America Latina) is in haar streven te ondermijnen. De Jezuïeten en de National Catholic Welfare Conference worden samengebracht en het leuke is dat de Jezuïeten nu juist niets met de NCWC te maken hebben! Maar dát hoort men ook niet in een bar. Vanzelfsprekend ligt het op onze weg nog minder dan op die der Cubaanse bladen om alle beweringen van „Hoy" te weerleggen. De Cubaanse bladen doen dit niet. Zij treden niet graag met elkander in discussie. Alleen heeft Gaston Baquero in „Diario de la Marina" een artikel geschreven, waarin hij zonder de naam van Hoy of het communisme te noemen, een afstraffing toedient aan deze schrijverij.

„Hoy" verwijt den katholieken reactionnair te zijn, conservatief. Hetzelfde hoorde men indertijd bij de verkiezingen in Curaçao door de Democratische Partij ten aanzien van de katholieken wel opmerken. „De Democraat" was er vol van. Het is een vast gebruik van debaters van alle richtingen om hun tegenstanders bij de menigte in discrediet te brengen door bepaalde tendenzen te verwekken, door te schermen met dikke woorden. Wat de katholieken aangaat kan men evenwel niet zeggen dat zij conservatief zijn. Wat sociaal werk, opkomen voor verdrukte klassen, bescherming van minderheden e.d. aangaat, zijn het juist altijd de katholieken geweest die hierin voorgingen. De Interamerikaanse Week te Habana is daar nog eens een sprekend voorbeeld van geworden. Van geen enkele zijde was tot nu toe dit vraagstuk onder ogen gezien. Op geen enkel congres heeft men tot nu toe aan Europese bezittingen op het Westelijk halfrond dezelfde plaats als aan souvereine landen toegekend. Op dit katholieke congres deed men het wel.

In een wereld, die schreeuwt om leiderschap en waar de would-be „heersers" en leiders zich opwerpen, werd hier ernstig en op de grondslag van het geloof gesproken over leiding, die aan verschillende Latijns-Amerikaanse landen kon worden gegeven. Ons eigen land — en de afvaardiging was daarom vooral door informele besprekingen zo belangrijk — was op het gebied van katholiek sociaal leven vervooruit. De Verenigde Staten hadden een enorme ervaring op het gebied van de arbeidersorganisatie, al blijkt het katholicisme daar veelal nog in een stadium van persoonlijk liberalisme te verkeren, zoals dat bij ons onder de regering van Willem I was. Bij de grote problemen die ter tafel kwamen, bleken inderdaad de Curaçaose vraagstukken nietig te zijn. Maar wat Curaçao doorgemaakt heeft en waarin het geprofiteerd heeft van Europees Nederland, dát was Curaçao's aandeel in de conferentie.

De problemen zijn vele. In de Verenigde Staten — te vaak als paradijs geschilderd — verdient 75% der bevolking minder dan $ 4000, en 41% verdient er minder dan $ 1500. Van een totaal aan arbeidersbevolking van 55 millioen zijn er een kleine 20 millioen georganiseerd. In Latijns-Amerika zijn de problemen anders en meer gevarieerd, maar er is één vraagstuk dat hopeloos is. Overal elders beschikt men over een redelijk omvangrijke priesterschap, die leiding kan geven. Wat is lekenapostolaat als steun voor een veel en veel te kleine geestelijkheid? In El Salvador heeft men op 2 millioen katholieken slechts 192 priesters, in Nicaragua op 1 millioen 150 priesters, in Guatemala is het ergst: op 3 millioen katholieken 160 priesters. In Costa Rica op 600.000 katholieken 150 priesters, in Mexico op 20 millioen 4000 priesters, in Chili op 5 millioen 1600 priesters, in Argentinië op 13 millioen 7000 priesters, in Colombia op 8 millioen 2000 priesters, maar in Paraguay op bijkans 2 millioen maar 93 priesters. Hoe bijvoorbeeld onder zulke omstandigheden het Curaçaose systeem in te voeren dat de geestelijkheid zelve de catechismus geeft? Wat komt er van huisbezoek? Alleen van Curaçao en van Trinidad, twee door Europese landen ontwikkelde eilanden, was van alle 29 landen een katholiek dagblad aanwezig en nergens anders heeft men ten hoogste stichtende devotiebladen, maar geen echte katholieke pers. Om in Cuba, waar de communisten wel en de katholieken niet, van een eigen radiostation niet te spreken. Het begrip van wat een Volksbond is ontging den meesten. De Werkliedenverenigingen, in Europees Nederland zo populair, waren een openbaring voor de meeste deelnemers. Nederland was wel zeer ver gevorderd. Vol spanning blijven wij uitzien naar de resultaten, die meer dan in de officiële verklaring van Habana of in de officiële vergadering, wortel zullen moeten kunnen schieten in de vriendschappelijke gesprekken welke werden gevoerd.

SURINAME

STICHTING NATUURWETENSCHAPPELIJKE STUDIEKRING VOOR SURINAME EN CURAÇAO.

Op 21 December jl. heeft in Utrecht plaats gevonden een vergadering van de Natuurwetenschappelijke Studiekring voor Suriname en Curaçao.

De heer H. J. de Vries, thans tijdelijk in Nederland, werd uitgenodigd deze bijeenkomst bij te wonen. Aan een brief van hem dd. 23 December ontleent „De West" het volgende.

Deze studiekring heeft ten doel de uitbreiding van de kennis der natuurlijke gesteldheid van Suriname en Curaçao, zowel met het oog op de belangen der wetenschap als op die van haar toepassing.

Op genoemde bijeenkomst, die zeer leerrijk was, waren alle aanwezigen het erover eens dat er krachtig gewerkt moest worden om Suriname uit zijn economische depressie op te heffen.

Het land zou in alle richtingen wetenschappelijk beter en nauwkeuriger moeten worden onderzocht.

Op het voorlopige werkprogramma komen o.a. de volgende punten voor:

1. Luchtkartering voor de ontwikkeling van de welvaartbronnen.
2. Herstel en uitbreiding van de bosreservalten, herstel van het Boswezen op uitgebreider schaal dan vroeger.
3. Plantengeografisch en floristisch onderzoek van de savanna.
4. Exploratietocht naar de Tafelberg.
5. Dierkundig onderzoek.
6. Natuurmonumenten tot behoud van de oorspronkelijke natuur.
7. Ontwikkeling van de welvaart in Suriname.

Tot leden zijn benoemd: Professoren Pulle (Voorzitter), Rutten, Sprenger, Swellengrebel, Doctors Lanjouw (Ondervoorzitter), Wagenaar Hummelinck (Secretaris), Pfeiffer, Ir. Spoon, J. W. Gonggrijp, G. v. d. Koppel, Grutterink (geologie), De Munnick (oud directeur Surinaamse Bauxiet Maatschappij).

Terwijl als adviserende leden zijn toegetreden: de professoren De Beaufort, De Blieck, Boschma, Priesman, (Ned. Handel Mij), Veningh Meinesz, Wichel Doctors Van Hall, Heldring, Rutgers (oud Gouverneur van Suriname), De Meesters, Mr. de Gaay Fortman, Baron van Heemstra (oud Gouv. van Suriname), Mr. Van Traa, Houwert (Billiton), Muhlenfeld, Plesman, H. J. de Vries, Salm, Yselstein.

Ook in Suriname zijn verschillende personen aangezocht om toe te treden.

Als leden zijn benoemd: Dr. Frickers, Dr. Geyskes, Dr. [illegible]
En als adviserende leden:
Ir. Heesterman, Dr. Wolff Ir. van Wouw.

Tijdens de vergadering kwam op duidelijke wijze tot uitdrukking de goede wil en ernst om nu met alle beschikbare middelen „wat aan Suriname te doen."

De wetenschappelijke naam van de mannen onder wier leiding de studiekring staat, is waarborg dat er op ernstige en degelijke wijze gewerkt zal worden, zodat wij met groot vertrouwen de resultaten tegemoet zien.

Na een gemeenschappelijke maaltijd werd de heer Gonggrijp in de gelegenheid gesteld een korte lezing te houden, toegelicht met lichtbeelden, waaruit men zich een idee, kon vormen van de houtrijkdom van Suriname en die der Philippijnen. Tevens kon men nagaan op welke wijzen het hout onderscheidenlijk in beide genoemde landen, na gekapt te zijn, verder wordt bewerkt en uitgesleept.

[Wij zouden gaarne weten welke plannen men t.a.v. Curaçao heeft — Red.]

ZUSTER ELEONORA †.

Gisteravond omstreeks half elf heeft het God behaagd om Zuster Eleonora (Mejuffrouw Maria van den Bosch) tot Zich te roepen. Van haar 71 jaren bracht Zuster Eleonora er 47 door op Curaçao. Al die tijd stelde zij zich ten dienste van de zieken, o.a. geruime tijd in het Rustoord. Slechts de laatste drie à vier jaren bracht zij met lichte werkzaamheden door in het St. Elisabethsgasthuis. De laatste drie maanden moest zij het bed houden.

Zuster Eeonora ging heen na een rijk leven vol opofferingen. Moge zij thans het eeuwig loon daarvoor ontvangen.

BONAIRE

DE FLAMINGO'S.

De flamingo's, die tegen het eind van het vorig jaar weer teruggekeerd waren, hadden zich zelfs op hun gewone plaats, het Flamingo-meer, in het Zuiden gevestigd. Tegen de broeitijd echter hebben ze Bonaire weer verlaten. De schrik voor geweerschoten en vliegmachines schijnt er diep in te zitten.

DROOGTE.

De buitengewone droogte is een ellende voor de knoeken. Geen maïs, geen vruchten, dat al van geiten en schapen gaan dood van honger en zwakte.

BONAIRE VOORUIT.

Het ligt in de bedoeling van de N.V. Kralendijk, vervolgboekjes uit te geven over Bonaire, mits ze goed gekocht worden. Er bestaan plannen voor. Flamingo's, Indianenteekeningen, zoutwinning, Indianenbeitels, oogstfeest enz.

Vis met de vissen — XI.

Zijne Majesteit de barracuda.

Misschien zouden we hem beter meneer de dictator kunnen noemen, of nog beter een heerschap, dat denkt de dictator der zee te zijn. Hij kruist plechtstatig alle plekjes van de zee door met een air alsof alle vissen, koralen en planten aan hem onderdanig zijn, en niemand hem iets kan maken.

In werkelijkheid heeft hij hier ook veel in de melk te brokken, maar niet zóveel als zijn houding doet vermoeden. Hij is door den Schepper met buitengewone gaven bedeeld, en maakt daar terdege gebruik van. Hij lijkt op een snoek. Volwassen bereikt hij een lengte van iets over de twee meter. Zijn onderkaak steekt vooruit en zijn tanden zijn vlijmscherpe mesjes, waarmede hij stukken uit zijn prooi lossnijdt; in tegenstelling met de haai, die zijn hap losscheurt. Zijn mondhoeken zijn enigszins naar beneden gebogen, iets wat aan zijn kop een valse uitdrukking geeft; en vals is hij ook. De vinnen zijn buitengewoon krachtig en eveneens de staart. Eén klap met die staart en hij is verdwenen. Zwemt hij snel, dan maakt zijn lijf bovendien nog sterke kronkelbewegingen. Zijn kleur is wit, alleen heeft hij een paar kleine blokvormige donkere vlekken, vooral bij het achterlijf, ook zijn staart is iets donkerder.

De witte schubben hebben bij hem zowel als bij andere helderwitte vissen de functie van kleine spiegeltjes, met het gevolg, dat hij in een donkerblauwe omgeving donkerblauw is, op een zandvlakte zandkleurig en tussen koralen bruinachtig. Een uitmuntend camouflage-middel.

In de landstaal heet het dier picú en dat woord alleen jaagt den inlander reeds schrik aan. De mensen hier zijn er vreselijk bang voor. Spreek er maar eens over in gezelschap en de onmiddellijke actie op het woord is: Gevaarlijk! lelijk beest! pas toch op! Die valt iedereen aan! Of ga maar eens met jongens zwemmen en roep dan voor de grap: picú; als ratten vliegen ze de kant op. In het Nederlands heet hij zeetijger.

Inderdaad is en blijft de barracuda een gevaarlijk dier, maar lang niet zó gevaarlijk als men denkt. Ook schuilt het gevaar niet daar waar de massa het vermoedt.

De barracuda heeft een vals karakter, dát is het gevaar. Hij is onberekenbaar en zit vol listen en streken. Het is een zeer interessant dier, maar je moet hem kennen om er mede weten om te gaan. Ik observeer hem telkens als ik hem ontmoet, hoewel hij mijn vriend niet is. Zijn gluipegigheid maakt hem onsympathiek. Bovendien wint hij het van alle vissen in nieuwsgierigheid. Er is voor een buitenstaander gewoonweg geen beeld van te vormen hoever deze nieuwsgierigheid bij den zeetijger gaat. Hij schaamt er zich geen zier voor om bv. een half uur lang bij een troep badende en spartelende jongens te blijven staan kijken. Gaan ze twintig meter verder in zee, dan gaat hij zeker ook twintig meter mede en blijft daar staan kijken, want hij moet van alles het zijne hebben.

Eens bleef hij onze werkzaamheden op het ondiepe intens en zo lang bestuderen, dat hij heel langzaam aan zijn evenwicht verloor, steeds meer voorover helde, en op zijn laatst bijna op zijn kop stond.

Plaatsen waar je hem zou kunnen ontwijken bestaan er niet, want overal komt hij loeren. Hij kruipt door koralen, komt tot op een meter van het strand, doorkruist de diepe zeeën en zwemt soms vlak onder de zeespiegel. Het is maar goed dat de meeste mensen, die een verfrissend bad nemen in zee of voor ontspanning dicht aan de kant gaan zwemmen, geen bril op hebben. Want geloof me, het is heus geen uitzondering, dat een barracuda op korte afstand het gedartel staat gade te slaan. En ook zij die een bril opzetten, zien hem nog niet altijd, want je moet op zijn camouflage berekend zijn.

Nooit zal ik mijn eerste ontmoeting met een barracuda vergeten. Ik stond toen nog in de kinderschoenen van de duiktechniek en scharrelde zo'n beetje op het ondiepe op mijn eentje rond, zonder me verderop te wagen en ik kende weinig vissen. Ik zwom over een zandvlakte, toen ik enkele meters voor me een langwerpige schaduw zag afgetekend op de bodem. Dat was vreemd. Ik keek en keek en opeens zag ik een oog, een paar vlekjes en een rand van een staart. Gauw het hoofd boven water om adem te halen, en weer kijken, en toen zag ik de gehele vis. Hij stond roerloos stil, dwars voor me en keek me strak aan. Een rilling ging door geheel mijn lichaam. Ik bevond me in levensgevaar en tjoep, Frans stond op het strand en de lust tot zwemmen was voor die dag voorbij. Ik peinsde erover of ik weer niet beter naar de onderzoekingen op het land zou terugkeren, daar aan het duiken toch al te grote gevaren verbonden waren. Wat heb ik later over deze angst gelachen! Het was een barracuda van nauwelijks een halve meter.

Kort na dit voorval, toen ik lang niet geheel over de schrik heen was, schoof er eens een tweemaal zo grote barracuda vlak langs me heen, toen ik dicht aan de kant een koraal bekeek. Ook toen ben ik hals over kop gevlucht. Tegenwoordig ben ik er veel rustiger bij. Maar hoezeer we ook aan het beest zijn gewend, volkomen vrij van de minste angst ben je nooit. Zijn vals karakter brengt altijd nog enige huiver over je.

Het is onder de grotere soorten de vis, die je het meest ontmoet. Achter de dam op Lac zie je ze altijd, en raak je ze geen minuut kwijt. Slechts zelden zie je ze aankomen. Hij staat opeens dwars voor je, liefst op een meter of twee afstand. Dat doet hij om te zien wat je waard bent. Hij wil je imponeren en kijken of je schrikt.

We hebben de gewoonte om altijd elkaar te waarschuwen als er een barracuda in de buurt is. De beste houding is het beest te negeren, en hem ongemerkt te bestuderen. Wel is heel goed, om hem de punt van je harpoen even te laten zien, want, geloof maar, dat hij je opneemt van top tot teen. Dan opeens draait hij een kwart slag om en gaat precies recht voor je staan met zijn kop naar je toe. Je ziet dan alleen die gemene bek en de ovaalvorm van zijn lijf. Om nog meer indruk te maken, zet hij dan langzaam zijn bek open en geeft een tentoonstelling van zijn vervaarlijke tanden, en hij zet er zijn rugvinnen bij op. Alsof hij je het volgende moment met huid en haar zal verslinden. Maar hij is wel wijzer! Deze dreigementen zijn niets dan branie en comedie, hij kijkt ook wel uit wat hij doet, en zal zo maar niet zo'n vreemden, gewapenden snuiter, die veel groter is dan hij, aanvallen.

Daar komt nog bij, dat hij in deze wateren heus geen honger behoeft te lijden. Veelal kuiert hij op zijn elf en dertigst achter een school van enkele duizenden **masbangu's** aan en heeft dan een leventje in luilekkerland. Gevoelt hij honger, dan schiet hij maar even vooruit en speelt er een naar binnen.

Op een morgen zagen we hem eens op jacht. Hij had een vis, een geelstaart, op het oog, die wij niet zagen zwemmen, vlak onder de golven. Hij schonk ons geen aandacht, dat waren wij toen niet waard, stevende door, sloeg toen met zijn staart en schoot loodrecht omhoog tot boven het water uit, en mis! De geelstaart was ontkomen. Kwaad kruiste hij toen door het water en deed daarna nog een poging, een duik recht naar beneden, ook mis! We hadden plezier. Eén interessant gezicht was, dat tal van dat kleine altijd hongerige grut al meteen de jacht had opgemerkt, en de barracuda achterna stoof om eventueel mede te happen. Tot onze verwondering zagen we vlak boven zijn kop een zes of zeven visjes in volmaakte slagorde met hem medezwemmen. Die namen het zekere voor het onzekere, om er toch maar gauw bij te zijn.

Wat hij doen zal, daar kun je nooit staat op maken. Het enige wat bijna altijd opgaat is, dat hij eventjes weg vlucht als je onverwachts hard op het water slaat, en dat een jonge barracuda opzij gaat als je meteen met de harpoen op hem afstormt. De grotere zijn totaal onberekenbaar, maar bovenal sluw.

Op vrij ondiep water kwam eens een volwassen exemplaar plotseling dwars voor me staan. Ik hield mijn harpoen vooruit. Hij reageerde er bijna niet op. Toen nam hij geheel tegen mijn verwachting in een draai en schoot er van door, alsof hij voor een dreigend gevaar op de vlucht ging. Nu kende ik toen die pappenheimer al, en vertrouwde die manoeuvre maar half. Ik bleef onder en toen ik hem nog juist in de verte kon zien, draaide hij om en wilde terugkomen. Toen hij me echter in dezelfde houding naar hem gericht zag staan, verdween hij. Niettemin heb ik daarna nog goed uitgekeken, vooral achter me, maar hij vertoonde zich niet meer.

Een van de Bonairiaanse jongens, of eigenlijk juist geen Bonairiaan, maar hier geboren en getogen, oordeelde dat het toch niet zo gevaarlijk kon zijn om eens wat verder de zee in te gaan. Hij had ons al een paar keer zien duiken, en vroeg of hij eens mede mocht. Best hoor. Zijn moed viel mee. Eerst moesten we over een hoog koralenveld en Alejandro kwam ook achter ons aan. Daarna stonden we meteen voor de afgrond; hij schrok wat, maar hield zich goed en bleef tussen ons in.

André waarschuwt: Pas op, grote barracuda! En ja, hoor, daar kwam meneer met al zijn branie aan. Hij schoof heel plechtstatig beneden ons op een afstand voorbij, bleef stilstaan en keek ons aan. Alejandro ziet niets, we duiken samen onder; ik wijs het beest met de harpoen aan, en dan ziet hij hem ook. Hij wil meteen weg naar het strand. Neen Alejandro, stil blijven, die doet niets, blijf maar achter ons. En Alejandro vermande zich en hield zich kranig, André maakt wat lawaai. De barracuda ziet toe, en gaat dan langzaam op André af. Deze schiet plotseling toe met vooruitgestoken harpoen. De barracuda wijkt, gaat op een diep plekje staan en blijft daar. Hij is moeilijk te zien. Hij is even grauw als het diepe water en telkens moet ik Alejandro aanwijzen waar hij staat. Hij doet niets meer, en wij vervolgen onze tocht. André voorop, dan Alejandro, en dan ik, die den achterblijvenden vijand in de gaten houd.

We dwalen wat tussen de koralen rond en geheel ingesloten tussen bladen van een grote zandkoraal ontdek ik een rood stinkertje, die daar als in een holletje heerlijk op een kant ligt te dutten. Gelukkig heb ik deze keer schoenen aan, en kan ik op de koraal gaan staan. Ik wenk de anderen te komen kijken. We staan er met zijn drieën boven, als het visje wakker wordt, en onthutst een uitweg zoekt. En kijk nu eens achter je: Warempel, vlak achter ons zijne majesteit de barracuda! We stuiven er met zijn tweeën tegelijk op af en dat jaagt hem schrik op het lijf. We hebben hem die morgen niet meer gezien!

FOTO J. LINKER

SINT CHRISTOFFELBERG

ONS KONINKRIJK

SCHERMERHORN OVER DE CARDINAALS. BENOEMING.

Minister-president Prof. Ir W. Schermerhorn schrijft naar aanleiding van de verheffing tot cardinaal van Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. Dr. J. de Jong:

De aankondiging van de verheffing van den Aartsbisschop van Utrecht, Mgr. Dr. J. de Jong, tot cardinaal zal door het gehele Nederlandse volk met vreugde en grote voldoening worden begroet. Wij begrijpen dat dit in de allereerste plaats geldt voor onze katholieke landgenoten, die wij van harte gelukwensen met de onderscheiding, die aan den hoogsten Nederlandsen Kerkvorst te beurt is gevallen.

Voor de vierde maal in de geschiedenis van ons volk is een Nederlander tot cardinaal verheven. Het behoort tot de hoge zeldzaamheden en het is een teken voor de biezondere plaats, die de Aartsbisschop van Utrecht door den persoon van Mgr. Dr. de Jong in de katholieke wereld inneemt.

De tijd is voorbij, dat zulk een biezondere gebeurtenis in de R.K. Kerkelijke wereld de rest van het Nederlandse volk niet zal raken. Voor wie het nog niet wist kan het in de bezettingsjaren duidelijk geworden zijn, dat de Kerk wel is waar het zieleheil van den mens centraal moge stellen, doch dat Zij tegelijk als Kerk in ons nationale leven een eigen plaats en waarde heeft.

Mgr. de Jong is thans geëerd als gelovig Christen en als geleerde. Hetgeen ons allen weldadig aandoet is, dat dit ook den moedigen en onverzettelijken Nederlandsen strijder geldt, die zijn kracht uit dat geloof heeft geput in de jaren van dreiging en druk.

Het gehele Nederlandse volk, katholiek, protestantse en onkerkelijk, ziet in de verheffing van Dr. de Jong tot cardinaal de erkenning van de juistheid van het standpunt van het Nederlandse Episcopaat en de waardering voor de moed, waarmede de aartsbisschop van Utrecht het geestelijk verzet tegen een on-Christelijke levensbeschouwing heeft geleid.

Het gehele Nederlandse volk brengt daarom heden aan zijn Aartsbisschop van Utrecht zijn hulde en biedt Mgr. Dr. de Jong een eerbiedige gelukwensen aan.

Door Utrechts burgerij gehuldigd

Het bericht van de cardinaalsverheffing van Mgr. Dr. de Jong heeft de Utrechtse burgerij, zoals van zelf spreekt sterk getroffen, maar de eerste uitingen van blijdschap over dit zeker niet geheel onverwacht feit droegen uiteraard een particulier karakter. Zij bestonden in het uitsteken der vlaggen en in het zenden van felicitaties en bloemstukken. Alleen de autoriteiten konden door Zijne Eminentie tot het aanbieden van gelukwensen worden ontvangen.

Het stond echter wel dadelijk vast, dat de verering, om niet te zeggen de populariteit, welke de aartsbisschop vooral dank zij zijn fiere houding in de tijden der bezetting verwierf, tot een grootse manifestatie van de zijde der Utrechtse burgerij zou leiden. Ze heeft de gebruikelijke pontificale Hoogdienst op de 1e Kerstdag in de catedraal van Sinte Catharijne te baat genomen om uiting te geven aan de algemene vreugde over de hoge onderscheiding den gewerden medeburger verleend. En dat op een wijze, die aan spontaniteit en hartelijkheid niets te wensen overliet.

In de cathedraal zelf was het hoogkoor op biezondere wijze versierd, terwijl de belangstelling der gelovigen bij de pontificale dienst aanzienlijk groter dan normaal was. Na de Heilige Dienst werd een plechtig Te Deum aangeheven en met meer dan gewoon enthousiasme door het volk medegezongen.

Toen Zijne Eminentie na de pontificale plechtigheid de cathedraal verliet, had in de Lange Nieuwstraat zich een grote menigte verzameld, zodat de auto van den aartsbisschop zich slechts met moeite een weg kon banen. De uitgebreide orde-maatregelen der politie bleken niet geheel voldoende, zodat de voor het kerkgebouw opgestelde padvinders met hun stokken een haag moesten maken, waartussen de wagen zich langzaam in beweging kon zetten. Een daverend gejuich steeg uit de menigte op, die langs de gehele terugweg van cathedraal naar aartsbisschoppelijk paleis aan de Maliebaan zich in dichte rijen had opgesteld. Van vele huizen langs die weg wapperden de vlaggen in nationale en pauselijke kleuren.

Het krachtigst laaide het enthousiasme op in de Maliebaan, waar een schier onafzienbare menigte zich voor het paleis had opgesteld. Voorop stonden de katholieke gidsen met hun bonte vaandels. Vrolijk wapperden de vlaggen aan de voorgevel van het paleis: de nationale drie-kleur en het wit-geel met het pauselijk wapen. Een uitgebreide politiemacht was er op de been om de orde te handhaven.

Bij het uitstappen van den cardinaal klonk een inderdaad stormachtige ovatie. Handen en hoeden gingen in de lucht en eerbiedig neigden de gidsenvaandels tot een huldegroet. Met een zegenend gebaar nam de blijkbaar verraste kerkvorst de massale hulde in ontvangst om zich vervolgens naar de grote ontvangstzaal op de eerste étage van het bisschoppelijk paleis te begeven. Het gejuich van de menigte hield intussen aan, zodat Zijne Eminentie zich aan het venster moest vertonen. Zodra de statige verschijning van den cardinaal voor de geopende ramen zichtbaar werd, hieven de verkenners buiten het „Aan U, o Koning der Eeuwen" aan, waarmede de duizendkoppige menigte spontaan instemde. Dit lied werd gevolgd door het „Wilhelmus". Ook daarna bleven de luide huldebetuigingen over de ruime Maliebaan golven.

Onwillekeurig gaan onze gedachten naar een soortgelijke demonstratie, die wij nog geen twee jaar geleden op de Parade te 's Hertogenbosch bijwoonden, toen het katholieke volk van de Brabantse hoofdstad en van het nijvere Tilburg den zo juist gewijden Mgr. Mutsaers en het bij deze gelegenheid voltallig aanwezige Nederlandse Episcopaat onder het oog der Duitsers een geestdriftige hulde brachten op de openbare straat. Voor de meer temperamentvolle Zuiderlingen was een dergelijke manifestatie niet zo biezonder ongewoon, maar dat de in hun uitingen meer ingetogen Utrechtenaren tot zulk een spontane en geestdriftige huldiging gebracht werden, getuigt wel van de grote sympathie, die de eminente prelaat bij zijn stadgenoten, katholiek en niet-katholiek bezit.

Geluk wensen.

Maandagmiddag [dit was 24 December] om 15 uur bracht Minister-president Schermerhorn, vergezeld van de drie katholieke ministers, Excellenties Beel, van Schaik en Kolfschoten, een bezoek aan den cardinaal om Zijne Eminentie namens de regering geluk te wensen met zijn benoeming. Ongeveer een half uur onderhield Zijne Eminentie zich met de ministers.

Nader vernemen wij nog, dat Hare Majesteit de Koningin Maandag jl. cardinaal de Jong een hartelijk felicitatietelegram zond. Nog kwamen telegrammen binnen van den Pauselijken Nuntius Mgr. Paolo Giobbe te 's Gravenhage, van Zijne Eminentie cardinaal Spellman, Aartsbisschop van New York, die eveneens tot het cardinalaat werd verheven, voorts van den waarnemend staatssecretaris des Pausen, Mgr. Montini en van de verschillende bisschoppen uit ons land. De commissaris der Koningin in de Provincie Utrecht, Jhr. Bosch van Rosenthal en de burgemeester van Utrecht, Dr. ter Pelkwijk, zonden hun gelukwensen per brief.

Tenslotte kan nog worden medegedeeld, dat het Dagelijks Bestuur van de gemeente Utrecht, het college van B. en W. Vrijdag a.s. zijn opwachting bij Zijne Eminentie zal maken.

DE TOESTAND DER VROEGERE GEÏNTERNEERDEN.

Robert Kiek seint uit Batavia: Ondanks het stilzwijgen dat op het Geallieerde Hoofdkwartier in acht wordt genomen neemt men thans toch algemeen aan, dat de onderhandelingen met de leiders van de Indonesische republiek betreffende de evacuatie van Europeanen en Eurasiërs in Centraal- en Midden-Java, thans zover gevorderd zijn, dat de eerste groep uitwijkelingen voor het einde van de maand in Batavia zal aankomen. Het aantal geïnterneerden in Centraal Java bedraagt ongeveer 15.000, welke allen in kampen of gevangenissen opgesloten zitten sedert de eerste geallieerde landingen. Hoe het vervoer precies zal plaats vinden weet men nog niet, maar men neemt aan, dat het vervoer per spoor ongeveer een maand in beslag zou nemen. In afwachting daarvan is Batavia als ontvangstcentrum voor evacué's uit andere streken gesloten, met uitzondering van enkele dringende gevallen. Als eenmaal die evacué's in Batavia zullen zijn aangekomen, zullen zich te Batavia ongeveer 60.000 Europeanen en Eurasiërs bevinden, waarvan meer dan de helft noodzakelijkerwijs in kampen zal moeten worden ondergebracht.

Op 10 Januari waren 26.000 vroegere geïnterneerden te Batavia in 13 kampen ondergebracht, terwijl de Rapwi al het mogelijke doet om voldoende woonruimte vrij te maken voor de nieuwkomers, die verwacht worden.

In Bandoeng is de toestand veel slechter. Zonder overdrijving kan men die stad één groot kamp noemen; volgens de officiële gegevens wonen er 33.229 personen in kampen, terwijl buiten de kampen nog 31.314 personen wonen. Voor Soerabaia zijn deze cijfers 13.700 personen, welke in kampen gehuisvest zijn met 31.610 buiten de kampen.

Te Buitenzorg zijn 6.840 personen in kampen gehuisvest en in Semarang 5290 personen in kampen en 5250 er buiten. Hoewel dit allemaal zg. veilige streken zijn, is eigenlijk alleen in Batavia en Soerabaia de toestand veilig en zelfs in deze twee steden heeft infiltratie van extremisten nog maar kort geleden plaats gehad.

De gegevens betreffende de aantallen personen en de toestand waarin zij verkeren van personen in kampen buiten de streken die stevig in handen van de geallieerden zijn, zijn nog zeer schaars en grotendeels gebaseerd op gegevens, welke afkomstig zijn van Indonesische zijde en uit verhalen van reizigers in die streken.

Volgens deze gegevens zouden zich te Kediri 2000 geïnterneerden bevinden, te Cheribon 940, te Djokjakarta 1800, te Garoet 28, te Madioen 2000, te Malang 2500, te Magelang 2490, te Poerwokerto 899, te Soebang 71, te Soemedang 100, te Tasikmalaja 106, te Tjimerah 13, te Soerakarta 500 personen, allen in kampen.

In bepaalde streken buiten de kampen bevinden zich 3500 personen, nl. te Djember 100, te Salatiga 300, te Djali 700, te Pekalongan 250, te Poerwoadadi, Pati en Tjimanggoe bevinden zich voorts nog een onbekend aantal personen.

Op Sumatra is de toestand als volgt: Medan 13.700, Padang 1620, Palembang 4600, Fort de Kock 100 en Taloek 150. Bovendien zijn er nog een groot aantal Eurasiërs, die gaarne geëvacueerd zouden willen worden, maar die dit niet durven doen uit vrees voor représailles van de zijde der extremisten.

Zelfs in de zg. veilige kampen is de toestand, hoewel de voedselpositie veel verbeterd is en men moeite doet de mensen wat afleiding te verschaffen door het arrangeren van allerlei soort bijeenkomsten, toch nog zeer ongezond omdat de ruimte in de kampen totaal onvoldoende is en men nauwelijks een eigen stoel heeft om op te zitten. En dit alles werkt niet mede om personen die jarenlang onder Japanse bezetting geleefd hebben en nu overdag werken op kantoren, maar 's avonds weer alle ongemakken van de kampen te verduren hebben, een optimistischer kijk op het leven te verschaffen. Het is alles het gevolg van de omstandigheden het geen echter niet wegneemt dat de oud-geïnterneerden en al degenen die met de evacuatie belast zijn, de officiële mededelingen daarover met een zeker cynisme beschouwen (Aneta).

HET TROTSE LEGER.

In antwoord op een boodschap die hij van de Friese studentenclubs ontving, die te Franeker bijeen waren gekomen, deelde de Canadese Premier Mackenzie King mede, dat dat Canadese leger er trots op was, dat zij hadden kunnen medehelpen aan de bevrijding van Nederland, dat zich een dappere geallieerde van Canada had betoond (Aneta).